

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 13 juli 2000 *

I mål C-160/99,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiske rådgivaren F. Benyon och B. Mongin, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

sökande,

mot

Republiken Frankrike, företrädd av K. Rispal-Bellanger, sous-directeur, utrikesministeriets rättsavdelning, och D. Colas, secrétaire des affaires étrangères, samma avdelning, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: Frankrikes ambassad, 8 B, boulevard Joseph II, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

angående en talan om fastställelse av att Republiken Frankrike har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets förordning (EEG) nr 3577/92 av den 7 december 1992 om tillämpning av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet inom medlemsstaterna (cabotage) (EGT L 364, s. 7; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 203), genom att inte införa ändringar i artikel 257.1 i franska Code de douanes av den 11 maj 1977 vad gäller rederier inom gemenskapen som omfattas av artikel 1.1. i förordningen,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden D.A.O. Edward samt domarna L. Sevón, P.J.G. Kapteyn (referent), P. Jann och M. Wathelet,

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 30 mars 2000 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

I - 6144

Dom

- 1 Europeiska gemenskapernas kommission har genom ansökan, som inkom till domstolens kansli den 30 april 1999, med stöd av artikel 169 i EG-fördraget (nu artikel 226 EG) väckt talan om fastställelse av att Republiken Frankrike har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets förordning (EEG) 3577/92 av den 7 december 1992 om tillämpning av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet inom medlemsstaterna (cabotage) (EGT L 364, s. 7; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 203) (nedan kallad förordningen) genom att inte införa ändringar i artikel 257.1 i franska Code de douanes (nedan kallad tullkodexen) av den 11 maj 1977 vad gäller rederier inom gemenskapen som omfattas av artikel 1.1. i förordningen.

- 2 I artikel 1 i förordningen föreskrivs att från och med den 1 januari 1993 skall frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet inom en medlemsstat (cabotage) gälla för rederier inom gemenskapen, vilkas fartyg är registrerade i en medlemsstat och förs under denna stats flagg, förutsatt att fartygen uppfyller de villkor för att få utföra cabotage som gäller i den sistnämnda medlemsstaten, inberäknat fartyg registrerade i euros så snart detta register godkänts av rådet.

- 3 Artikel 6 i den ovannämnda förordningen har följande lydelse:

”1. Följande sjötransporttjänster, som utförs i Medelhavet och längs Spaniens, Portugals och Frankrikes kuster, är tillfälligt undantagna från tillämpningen av denna förordning:

— kryssningstrafik, fram till den 1 januari 1995,

- transport av strategiska varor (olja, oljeprodukter och dricksvatten), fram till den 1 januari 1997,

- trafik som utförs av fartyg på mindre än 650 bruttoton, fram till den 1 januari 1998,

- regelbunden passagerar- och färjetrafik, fram till den 1 januari 1999.

2. Öcabotage i Medelhavet och cabotage till och från Kanarieöarna, Azorerna och Madeira, Ceuta och Melilla, de franska öarna längs Atlantkusten och Frankrikes utomeuropeiska departement är tillfälligt undantagna från tillämpningen av denna förordning fram till den 1 januari 1999.

3. ...”

4 Enligt artikel 9 i förordningen skall medlemsstaterna samråda med kommissionen innan de antar lagar och andra författningar för att genomföra denna förordning. De skall underrätta kommissionen om de åtgärder som de sålunda beslutat om.

5 Förordningen trädde i kraft den 1 januari 1993.

6 I artikel 257.1 i tullkodexen föreskrivs att transporter som utförs mellan hamnar i Frankrike (moderlandet) är förbehållna fartyg som för fransk flagg. Den minister som är ansvarig för frågor avseende handelsflottan kan emellertid ge ett utländskt fartyg tillstånd att utföra en viss bestämd transport.

7 I en fotnot till denna artikel (nedan kallad fotnoten) anges:

”Se även rådets förordning (EEG) nr 3577/92 av den 7 december 1992 om tillämpning av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet inom medlemsstaterna (cabotage).”

8 Artikel 258 i lagen om tullar har följande lydelse:

”1. Fartyg som för fransk flagg har även förbehållits transporter som utförs:

a) mellan hamnar i samma franska utomeuropeiska departement, och

b) mellan hamnar i departementen Guadeloupe, Guyan och Martinique.

2. Genom kungörelser som utfärdas av den minister som är ansvarig för frågor avseende handelsflottan, efter yttrande av budgetministern, kan transporter av vissa varor förbehållas franska fartyg om de utförs:

a) mellan hamnar i de franska utomeuropeiska departementen och hamnar i Frankrike, och

b) mellan hamnar i Réunion och hamnar i de andra franska utomeuropeiska departementen.

3. Undantag kan även göras från bestämmelserna i punkterna 1 och 2 i denna artikel genom beslut av den lokala myndigheten för sjöregistrering.”

9 I artikel 259.1 i tullkodexen föreskrivs att under exceptionella omständigheter som kan leda till tillfälliga avbrott i de sjöförbindelser som har förbehållits fartyg som för fransk flagg, kan regeringen genom dekret som antas vid ett regeringsmöte besluta att inte tillämpa artikel 257 för hela den period under vilken avbrottet pågår.

10 Den 4 augusti 1994 påminde kommissionen de franska myndigheterna om deras skyldigheter enligt artikel 9 i förordningen. Kommissionen begärde även att den skulle underrättas före slutet av augusti 1994 om gällande lagstiftning i Frankrike

rörande cabotage och samtliga nya lagar eller andra författningar som antagits efter den dag då förordningen trädde i kraft.

- 11 Genom skrivelse av den 29 september 1994 svarade de franska myndigheterna att några nya lagar eller andra författningar inte har antagits för tillämpningen av nämnda förordning.
- 12 Kommissionen ansåg att artikel 257.1 i tullkodexen var oförenlig med bestämmelserna i artikel 1 i förordningen och anmodade den 14 februari 1996 Republiken Frankrike att se till att denna situation upphörde.
- 13 Då inget svar inkommit inom den frist som angivits i den formella underrättelsen sände kommissionen den 25 april 1997 ett motiverat yttrande till denna medlemsstat med en uppmaning att rätta sig efter yttrandet inom två månader efter dess delgivning.
- 14 Som svar på det motiverade yttrandet översände de franska myndigheterna till kommissionen, den 25 juni 1997, ett lagförslag som innehöll ändringar av artiklarna 257—259 i tullkodexen. De franska myndigheterna anhöll om ett yttrande från kommissionen innan lagen antogs, men tillhandahöll inga uppgifter om när detta lagförslag skulle kunna träda i kraft.
- 15 Genom skrivelse av den 17 oktober 1997 bad kommissionen de franska myndigheterna att göra artiklarna 258 och 259 i lagförslaget tydligare och föreslog en annan lydelse av artikel 258.3. Den 6 maj 1998 meddelade de franska myndigheterna kommissionen att de godtog detta förslag. Däremot invände de mot att göra artikel 259 tydligare på det sätt som kommissionen hade begärt. Den 11 augusti 1998 upprepade kommissionen sin begäran om förtydligande. De

franska myndigheterna godtog i sitt svar av den 15 september 1998 den föreslagna ändringen och uppgav att de skulle anstränga sig för att så snart som möjligt anta lagändringarna, dock utan att ange någon tidsplan.

- 16 Genom skrivelse av den 16 februari 1999 ingav de franska myndigheterna ett nytt lagförslag till kommissionen med ändringar av artiklarna 257 och 259 i tullkodexen, med beaktande av de förslag som gjorts för att artiklarna skall vara förenliga med förordningen. Det uppgavs i denna skrivelse att de franska myndigheterna hade för avsikt att föreslå att parlamentet skulle anta det lagförslag som innebar en anpassning till gemenskapsrätten och som omfattade de lagförslag som ännu inte antagits. Någon tidsplan tillhandahölls dock inte.
- 17 Genom telefax av den 13 april 1999 översände de franska myndigheterna en ny version av lagförslaget, som var identiskt med det förra med undantag av en hänvisning till fartyg som registrerats i en stat som undertecknat avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I detta telefax uppgavs, utan någon precisering, att denna text skulle komma att läggas fram till parlamentet under juli månad 1999.
- 18 Det var under dessa omständigheter som kommissionen beslutade att väcka den föreliggande talan.
- 19 Kommissionen har gjort gällande att artikel 257.1 i tullkodexen på ett uppenbart sätt strider mot artikel 1.1 i förordningen, i den mån cabotage (transport mellan hamnar i Frankrike) är förbehållet fartyg som för fransk flagg.
- 20 Republiken Frankrike bestrider inte att den föreliggande lydelsen av nämnda artikel inte är förenlig med förordningen och att lagförslaget med ändringar ännu

inte antagits. Den har emellertid gjort gällande att den, i avvaktan på den lagändring som är under utarbetande, har vidtagit åtgärder för att garantera en tillfällig tillämpning av den gemenskapsrättsliga regleringen. Det rör sig främst om ett cirkulär som återger innehållet i förordningen (cirkulär nr 93-S-030, av den 19 mars 1993, *Bulletin officiel des douanes* nr 1139, av den 19 mars 1993, nedan kallat cirkuläret) samt fotnoten.

- 21 Dessa två åtgärder medför inte att den underlåtelse, som består i uteblivna ändringar i lagen för att denna skall överensstämma med förordningen har upphört.
- 22 Enligt fast rättspraxis medför underlåtelse att införa ändringar i nationell lagstiftning av en text som är oförenlig med en gemenskapsrättslig bestämmelse medför, även om denna är direkt tillämplig i medlemsstaternas rättsordningar, en situation av osäkerhet som har till följd att berörda rättssubjekt inte med säkerhet kan avgöra vilka möjligheter de har att åberopa gemenskapsrätten. En sådan underlåtelse att införa ändringar, medför att medlemsstaten i fråga har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt fördraget (se bland annat dom av den 26 april 1988 i mål 74/86, kommissionen mot Tyskland, REG 1988 s. 2139, punkt 10).
- 23 Domstolen har dessutom vid flera tillfällen påpekat att nationell lagstiftnings oförenlighet med gemenskapsrättsliga bestämmelser kan avhjälpas slutgiltigt endast genom tvingande nationella bestämmelser med samma rättsliga dignitet som de bestämmelser som skall ändras (se bland annat dom av den 15 oktober 1986 i mål 168/85, kommissionen mot Italien, REG 1986, s. 2945, punkt 13). I detta hänseende skall det noteras att varken cirkuläret eller hänvisningen till förordningen i en fotnot kan anses utgöra sådana bestämmelser.

- 24 Härav följer att Republiken Frankrike har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt förordningen, genom att inte införa ändringar i artikel 257.1 i tullkodexen vad gäller rederier inom gemenskapen, som omfattas av artikel 1.1 i förordningen.

Rättegångskostnader

- 25 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Republiken Frankrike skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Efter som Republiken Frankrike har tappat målet skall den ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

följande dom:

- 1) Republiken Frankrike har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets förordning (EEG) nr 3577/92 av den 7 december 1992 om tillämpning

av principen om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet inom medlemsstaterna (cabotage), genom att inte införa ändringar i artikel 257.1 i franska Code des douanes av den 11 maj 1977 vad gäller rederier inom gemenskapen, som omfattas av artikel 1.1 i förordningen.

2) Republiken Frankrike skall ersätta rättegångskostnaderna.

Edward

Sevón

Kapteyn

Jann

Wathelet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 13 juli 2000.

R. Grass

D.A.O. Edward

Justitiesekreterare

Ordförande på femte avdelningen